

เรื่อง : การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่
อนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้เขียน : นายชัยวุฒิ ชัยฤกษ์, นางสาวทักษิณา งามบุรณ์

ประธานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พยอม ธรรมบุตร

ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างแผนยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย ประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน กลุ่มละ 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง ได้แก่ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ, น้ำตกในบริเวณอุทยานฯ และพันธุ์พืชหายากเฉพาะถิ่น

- แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นด้านวัฒนธรรมและวิถีศาสตร์ของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง ได้แก่ หมู่บ้านคีรีวง, ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรข้างกลาง และ หลุมขวาก บันได 3 ชั้น

- แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นด้านกิจกรรม คือ การศึกษาธรรมชาติ เดินป่า, เทียว
น้ำตก พักผ่อนรับประทานอาหาร และ กิจกรรมพักผ่อนด้วยเต็นท์

- แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นด้านเทศกาลและงานประเพณีของอุทยานแห่งชาติเขา
หลวง คือ เทศกาลงานบุญสารทเดือนสิบ, งานวันชาวสวน และ เทศกาลมังคุดหวาน

- แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นด้านการบริการทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของ
อุทยานแห่งชาติเขาหลวง คือ ที่พัก รีสอร์ท โฮมสเตย์ สถานที่กางเต็นท์, ป้ายบอกทาง และศูนย์
ข้อมูลการท่องเที่ยว

2. ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ในการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

2.1 จุดแข็งของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง คือ เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำที่สำคัญของ
ภาคใต้ รองมาคือเป็นผืนป่าดงดิบผืนสำคัญของโลกมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์

2.2 จุดอ่อนของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง คือ ขาดการศึกษาขีดความสามารถในการ
รองรับนักท่องเที่ยว รองลงมาคือขาดการวางแผนยุทธศาสตร์

2.3 โอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง คือ จะ
พัฒนาเป็นศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ, จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และ
จะพัฒนาผืนป่าอุทยานแห่งชาติเขาหลวงรวมถึงอุทยานแห่งชาติเขานันเพื่อเป็นมรดกโลก

2.4 อุปสรรคของอุทยานแห่งชาติเขาหลวงที่สำคัญที่สุด คือ ขาดการสนับสนุนด้าน
งบประมาณเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว, มีการบุกรุกพื้นที่ป่า และผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่
สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

3. ผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ
อุทยานแห่งชาติเขาหลวง มีดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์ที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผืนป่าดิบชื้นมรดกโลก, จะเป็นอุทยานต้นแบบที่
มีการบริหารจัดการโดยภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วม และจะเป็นศูนย์ศึกษา
ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพของป่าดิบชื้นเขตร้อนของภูมิภาค

3.2 ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 2
คือการจัดการด้านการตลาด ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่าง
ยั่งยืนและยุทธศาสตร์ที่ 4 คือการพัฒนาด้านวัฒนธรรม สังคมและจิตใจ

Title : STRATEGIC PLANNING FOR ECOTOURISM DEVELOPMENT IN PROTECTED AREAS : CASE STUDY KAO LUANG NATIONAL PARK

Author : Mr.Chaiwut Chairerk, Miss Thaksinat Somboon

Adviser : Associate Professor Dr. Payom Dhambutra

Type of Degree : Independent Study (M.A. Hotel and Tourism), Naresuan University, 2007

Abstract

The Purpose of the study

The purpose of this research is to conduct a Strategic Planning for Ecotourism Development in the Protected Areas: case study Kao Luang National Park in Nakhon Si Thammarat Province.

Research Methodology

Data was collected by distributing 400 questionnaires among 4 groups of population including : Thai tourists , local people public sector and private sector in December 2006. Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation were used for statistical analysis.

The findings were as follows

The resource audit of Kho Luang National Park use the followings. The most significant national resource in this National Parks are respectively the educational natural trails, the waterfalls and endangered species of plants. For the Cultural resource, Khiri Whong Village, Chang Klang Tourism Promotional Center and The old site of the Communist Headquarter in the jungle have the most offer famous to tourists. The most significant activities are respectively the forest trekking, the waterfall visiting and camping. The most important events are the Merit making on the tenth month of the lunar calendar, The Orchard day and The Sweet Mangos teen Festival. The most important services are the accommodation, the signposts and the visitor center. The assessment of

SWOT analysis for Kao Luang National Park showed that the strength of this protected area are being the source of Tapee River and being the most significant rainforest of the earth while the weaknesses are the lacking of the carrying capacity study and the lacking of strategic planning for the long – term. For its opportunities, Kao Luang should be developed to become the Bio – diversity study center as well as the traditional health center and this rainforest can be in the future one of the world heritage in the region. For the threats, Kao Luang need more national budget for tourism development. There are also more and more encroaching areas. Tourists are also afraid of terrorism in the three southern provinces. The vision of the strategic planning for Kao Luang are : Kao Luang will belong to the rainforest world heritage, it will be the model for integrated management in protected area by the public sector, the private sector, the local people and the tourists. Kao Luang will be center for studying the ecosystem and the bio – diversity of the tropical rainforest in the region. It will be the most important ecotourism site of the South – East Asia. The strategies for the implementation of this version are : the Tourism environmental development strategy, the community – based Ecotourism development strategy, the Tourism economic development strategy and the cultural, and social development strategy.